

Oświadczenie złożone przez senatora Jerzego Wcisłę na 56. posiedzeniu Senatu w dniu 12 stycznia 2023 r.

Oświadczenie skierowane do ministra spraw zagranicznych Zbigniewa Raua

Szanowny Panie Ministrze!

Z największym niepokojem przyjąłem informację o zmniejszeniu dofinansowania dla Europejskiej Fundacji Praw Człowieka (EFHR) o ponad 40% w porównaniu z dofinansowaniem w poprzednich latach. Sprawa bulwersuje, ponieważ fundacja od lat walczy o prawa polskiej mniejszości na Litwie i ma w tym zakresie sukcesy. W tym miejscu warto przypomnieć kilka z nich.

1. EFHR udało się wpłynąć na prawodawstwo litewskie, w związku z czym przyjęto ustawę, która legalizuje możliwość ubiegania się o przywrócenie oryginalnej pisowni nazwisk i imion mniejszościom narodowym.

2. EFHR interweniuje w sprawie mowy nienawiści przeciwko Polakom w mediach społecznościowych. W 2022 r. odnotowano aż 51 interwencji w tej sprawie.

3. Fundacja prowadzi projekty w celu zwiększenia świadomości polskiej mniejszości narodowej na Litwie w kwestii jej praw. EFHR edukuje naszych rodaków w zakresie prawa do oryginalnej pisowni imion i nazwisk.

Warto dodać także, że fundacja działa na rzecz promocji Polski. EFHR prowadzi chociażby kampanię na rzecz zwiększenia atrakcyjności języka polskiego w życiu publicznym.

Moim zdaniem to patriotyzm w czystej postaci, który zasługuje na największe uznanie i wsparcie. Dlatego niezrozumiałe jest zmniejszanie środków na działalność fundacji. Koszty funkcjonowania niestety rosną, ponieważ inflacja ciągle wzrasta, a pensja minimalna na Litwie rośnie. Fundacja w 2018 r. otrzymała większe dofinansowanie przy niższym kursie euro (250 tysięcy zł przy kursie 4,3275) niż w 2022 r. (175,5 tysiąca zł przy kursie 4,7485).

W związku z powyższym kieruję do Pana Ministra pytania w tej kwestii.

1. Czym spowodowane jest obniżenie wysokości dofinansowania EFHR o ponad 40% w porównaniu z dofinansowaniem w latach poprzednich?

2. Jak rząd ocenia działania EFHR na rzecz polskiej mniejszości na Litwie?

Szanowny Panie Ministrze, apeluję do Pana o większe wsparcie finansowe dla EFHR. Konstytucja mówi, że „Rzeczpospolita Polska udziela pomocy Polakom zamieszkałym za granicą w zachowaniu ich związków z narodowym dziedzictwem kulturalnym” (art. 6 ust. 2). Wsparcie EFHR także jest działaniem w kierunku wypełniania tego przepisu konstytucji. Polska musi pamiętać o swoich rodakach rozsianych po świecie i dbać o nich. Należy pielęgnować naszą piękną kulturę i umacniać tożsamość narodową.

Jest to sprawa ponad podziałami, proszę więc Pana Ministra o interwencję.

Z wyrazami szacunku
Jerzy Wcisła